

LAURIE R.
KINGOVÁ
HOLMESOVA
UČEDNICE

LAURIE R. KINGOVÁ

*Holmesova učednice
aneb*

Královna v ohrožení

L A U R I E R.
KINGOVÁ
HOLMESOVA
UČEDNICE
aneb
KRÁLOVNA
V OHROŽENÍ

ARGO

PŘELOŽILA ALŽBĚTA LEXO VÁ

Czech edition © ARGO, 2016

The Beekeeper's Apprentice Or On the Segregation of the Queen

Copyright © 1994 by Laurie R. King

Translation © Alžběta Lexová, 2016

This translation published by arrangement with Bantam Books,
an imprint of Random House, a division of Penguin Random House LCC.

ISBN 978-80-257-1807-0 (váz.)

ISBN 978-80-257-1939-8 (e-kniha)

Mé matce Mary Richardsonové

PŘEDMLUVA EDITORKY

V první řadě by měl čtenář vědět, že jsem s knihou, již drží v ruce, neměla absolutně nic společného. Ano, píšu detektivní příběhy, ale i horečná fantazie spisovatele má své meze, a já bych na ty své narážila mnohem dříve, než bych dokázala přijít s tak nehorázným nápadem, jako je historika o Sherlocku Holmesovi, který si za společníka vybere drzou, patnáctiletou, feministickou poloviční Američanku. Ne, vážně: pokud i Conan Doyle měl sto chutí svrhnout Holmesa do vodopádu, pak by mu mladá bystrá žena při prvním setkání rovnou musela prohnat kulku hlavou.

To však nevysvětluje, jak tento román spatřil světlo světa.

Všechno začalo před několika lety, když se k mým dveřím přičítala zaměstnankyně doručovací společnosti UPS. K mému překvapení nevyložila z dodávky na mé příjezdové cestě jen zeleninová semínka, která jsem si objednala, ale také obrovskou, páskou omotanou krabici, jež se svou váhou určitě musela blížit váhovým limitům UPS, neboť ji na mou verandu dopravila až s pomocí ručního vozíku. Bezvýsledně jsem se snažila vyzvídat, ale pak jsem se přesvědčila, že adresa na krabici je opravdu moje, podepsala jsem převzetí a vydala se do kuchyně pro nůž, abych zásilku otevřela. Než jsem se prodrala všemi vrstvami lepenky, stála jsem po kolena v útržcích pásky a papíru, a nůž byl na odpis.

V balíku se nacházela cestovní truhla – obrovská, otřískaná, zastaralá kovová cestovní truhla, pokrytá nálepkami z hotelů známých

i dost nepravděpodobných (mohl snad být v Ibadanu Ritz?). K zámku kdosi páskou pečlivě přilepil klíč. Pásku jsem strhla a otočila klíčem s pocitem Alenky tváří v tvář lahvičce s nápisem „vypij mě“. A pak už jsem nakukovala dovnitř a do mé zvědavosti se nad zpřeházeným obsahem vloudil i jistý varovný podtón.

Ustoupila jsem od truhly a hlavou se mi jako novinové titulky hnaly poznámky o šílencích a slídilech. Seběhla jsem z verandy a jala se obházet dům s úmyslem zavolat policii. Když jsem však dorazila k zadnímu vchodu, rozhodla jsem se počkat a nejprve si uvařit kávu. S horkým šálkem jsem prošla domem a pak opatrně z okna pozorovala kovovou truhlu i krásný purpurový samet uvnitř. Tu jsem si všimla, že právě na něm se uvelebila jedna z mých koček. Netuším, jak mohla jedna spící kočka tak rychle zahnat veškeré mé obavy z výbušnin, ale stalo se, a já se vrhla na kolena před truhlu, odehnala z ní nevrlou kočku a začala se prohrabovat obsahem.

Byl velmi podivný. Nikoli jeho jednotlivé položky, nýbrž jako celek. Nebyl v něm žádný řád ani smysl – několik kousků oblečení včetně korálky ozdobeného večerního pláště (s drobnou trhlinou v lemu), fádniho a ošuntělého pánského županu a dechberoucího jemnoučkému kašmírovému šálu; byla tam lupa s popraskanými skly; dva kousky zabarvených sklíček, které mohly být jedině párem obzvláště tlustých a nesmírně nepříjemných kontaktních čoček; kus látky, jenž jeden můj přítel později identifikoval jako rozmotaný turban; překrásný smaragdový náhrdelník, který se na mém hrdle zlatě a zeleně třpytil jako zosobněné bohatství, než jsem ho odepla a rychle s ním utekla do ložnice, kde jsem si ho schovala pod polštář; ozdobný pánský smaragdový špendlík; prázdná krabička od zápalek; slonovinová vyřezávaná jídelní hůlka; starý železniční jízdní řád ABC z roku 1923; tři divné kameny; dvoupalcový šroub zaražený do matky; malá dřevěná, vyřezávaná krabička vyzdobená palmami a zvířaty z džungle; elegantní svazek Nového zákona Bible krále Jakuba nadepsaný červeným písmem, opatřený zlatou ořízkou a svázaný v bílé kůži, která za léta používání výrazně zašla; monokl na černé hedvábné stuze; krabička novino-

vých výstřižků, z nichž některé se očividně týkaly spáchaných zločinů; a celá řada dalších drobností, naházených v truhle bez ladu a skladu.

A úplně vespod ležela vrstva čehosi, z čeho se vyklubaly rukopisy, ačkoli na první pohled tak vypadala pouze malá část těch papírů. Zbytek tvořily buď stohy kancelářského papíru, hustě popsané drobným, skoro nečitelným písmem odshora až dolů, anebo stejnou rukou naškrábané hromádky různorodých útržků. Každý spis však byl pečlivě svázan úzkou, nachovou stuhou a zapečetěn voskem s vyraženým písmenem *R*.

Během několika následujících týdnů jsem se těmi rukopisy pročetla a nepřestávala doufat, že v nich naleznu odpověď na hádanku, kdo mi je poslal. Asi jsem čekala, že na mě řešení vyskočí jako jakýsi literární čertík z krabičky, jenže jsem neobjevila nic – nic kromě příběhů, které jsem s potěšením četla až do naprostého pálení očí.

Snažila jsem se vypátrat odesílatele přes UPS, avšak pracovník newyorské kanceláře, odkud byl balík zaslán, mi dokázal říct jediné to, že ho přinesl mladý muž, který platil hotově.

Celá zmatená jsem uložila plášť, župan, rukopisy i truhlu do své skříně. (Smaragdy jsem naopak odnesla do bezpečnostní schránky v bance.)

A tam vše leželo, měsíc za měsícem, několik let, dokud jsem jednoho pošmourného dne, dalšího z celé řady pošmourných dní, neseděla u psacího stolu, a bez inspirace, zato však pod narůstajícím finančním tlakem, jsem si s píchnutím závisti nevzpomněla na snadno dostupné rukopisy ukryté ve skříní.

Vytáhla jsem z truhly hromady papírů, odnesla jsem je do pracovny, znovu je pročetla a potom jsem se, poháněná zoufalstvím a potůčky vody pronikajícími děravou střechou, rozhodla, že je přepíšu. S pocitem neskonalé hanby jsem je poslala své editorce, a když se po pár dnech ozvala s drobnou poznámkou, že se to mým předchozím pracím příliš nepodobá, zhroutila jsem se a přiznala. Řekla jsem jí, aby mi je poslala zpátky, a opět jsem se vrátila k zírání na bezúspěšně prázdnou stránku.

Dalšího dne mi znovu zavolala a prohlásila, že to probrala s firemním právníkem, neboť se jí ten příběh opravdu líbil (byť chtěla vidět originál), a že by ho ráda vydala, pokud budu ochotná dát svou pověst všanc, kdyby se skutečná autorka ozvala.

Výsledek bitvy mezi pýchou a opravou střechy byl předem zcela jasný. Přece jen mi však trocha sebeúcty zbyla, a příběhy ve svých rukách stále považuji, jak jsem již řekla, za dost přitažené za vlasy.

Netuším, kolik pravdy se v nich skrývá. Nevím ani, jestli byly psány jako fikce nebo skutečnost, třebaže se nemohu zbavit pocitu, že byly míněny zcela poctivě a vážně, jakkoli absurdní se to může zdát. Nicméně prodat je (s touto výše uvedenou výstrahou) mi připadá lepší než prodat ten překrásný náhrdelník, který si nejspíš nikdy nikam nevezmu; a pokud by bylo společensky přijatelné to druhé, pak je jistě přijatelné i to první.

Následuje první z rukopisů, v autentické podobě, v níž ho autorka nechala (a podle všeho zaslala mně). Jen jsem opravila její otřesný pravopis a uhladila množství podivných, soukromých zkratkovitých poznámek. Osobně nevím, co si o tom myslet. Mohu jen doufat, že po vydání publikace, již autorka nazvala *O oddělení královny* (už z tohoto těžkopádného názvu je zřejmé, že se nejednalo o spisovatelku!), obdržím nikoli soudní obsílku, ale nějaké vysvětlení. Pokud někdo z vás Mary Russellovou zná, ozvěte se mi, prosím? Hořím zvědavostí.

Laurie R. Kingová

Díky nemalému úsilí a za pomoci výborně zásobené knihovny Kalifornské univerzity jsem identifikovala citace, jimiž autorka zahajuje své kapitoly. Jedná se o výňatky filozofického traktátu o včelařství z roku 1901, který napsal Maurice Maeterlinck a nazval ho *Život včel*.

PŘEDEHRA
Poznámka autorky

*Jistý starý mudrc... uchýlil se tam...
Zřídil tam svůj útulek, nikoli znechucen...
ale poněkud unaven dotazováním se lidí...*

Milý čtenáři,

jak se tak společně se stoletím chystám nakousnout devátou dekádu, musím přiznat, že stáří skýtá i nevýhody. Přibývajících roky samozřejmě dodávají životu novou příchuť, avšak zároveň ke své nelibosti zjišťuji, že má minulost, pro mě tak intenzivně reálná, se v očích mého okolí začíná rozplývat v mlžný opar historie. První světová válka se scvrkla do hrstky svérázných popěveků a sépiových fotografií, které mají určitou sílu, ale jsou nesmírně neosobní; ukazují smrt, ne krev. Dvacátá léta se změnila v karikaturu – naše tehdejší móda se vystavuje v muzeích, a ti z nás, kteří pamatují začátek tohoto prokletého století, se pomalu vytrácejí. A s námi zmizí i naše vzpomínky.

Nevím, kdy jsem si poprvé uvědomila, že Sherlock Holmes z masa a kostí, kterého jsem tak dobře znala, se pro zbytek světa stal pouze výtvořem bujné fantazie nezaměstnaného doktora. Vzpomínám si však, jak mi to vyrazilo dech a jak mi má existence po několik následujících dnů připadala mírně vytržená a chatrná, jako bych se snad od Holmese nakazila a sama se měnila v dílo fikce. Z tohoto povážlivého stavu jsem se nakonec probírala jen díky svému kousavému smyslu pro humor.

Co naplat: Watsonovy příběhy, ty mdlé odvary fascinující osoby, již jsme oba znali, začaly žít vlastním životem, zatímco živý Sherlock Holmes se stal bytostí nadpozemskou, snovou. Fiktivní.

Určitým způsobem je to legrační. Muži i ženy dnes píšou romány, v nichž Holmesa staví do bizarních situací, vkládají mu do úst nemsmyslná slova, a dál tak zastírají jeho pravý charakter.

Ani by mě tudíž nepřekvapilo, kdyby i mé vzpomínky byly nakonec označeny za fikci a já za blázna. Skrývá se v tom rozkošná ironie.

Musím nicméně zdůraznit, že následující stránky popisují počáteční dny a roky mého skutečného vztahu se Sherlockem Holmesem. Čtenář, který k mému příběhu přistupuje bez předchozí znalosti Sherlockovy osobnosti a zvyků, možná některým narážkám neporozumí. Na druhé straně barikády ovšem stojí ti čtenáři, kteří si vtiskli do paměti celé pasáže korpusu (zde se jedná o mimořádně výstižné slovo) Conana Doylea. Tito čtenáři možná odhalí místa, kde se mé vyprávění s Holmesovým předchozím životopisem doktorem Watsonem rozchází, a velmi pravděpodobně se budou cítit uraženi faktem, že mnou popisovaný muž je zcela jiný než „skutečný“ Holmes z Watsonových spisů.

S jejich námitkami mohu jedině souhlasit: Holmes, s nímž jsem se seznámila já, již opravdu nebyl tím detektivem z domu na Baker Street čísla popisného 221B. Byl ve středním věku a už patnáct let byl „oficiálně“ na odpočinku. Jiný však nebyl jen on – celý svět se od dob vlády královny Viktorie změnil. Vznosné kočáry a plynové lampy nahradila auta a elektřina, vlezlá přítomnost telefonu se postupně vnucovala i lidem na vesnicích a hrůzy zákopové války začínaly pomalu užírat samotnou duši národa.

Nicméně se domnívám, že i kdyby svět zůstal stejný a já potkala Holmesa jako mladého muže, můj portrét jeho osoby by se i tak výrazně lišil od obrázku, který vykreslil dobrý doktor Watson. Watson na svého přítele nahlížel vždy z podřízené pozice, což jeho perspektivu ovlivňovalo. Nechápejte mě špatně – doktora Watsona jsem si velmi oblíbila. Narodil se sice nevinný a lehce zpomalený, co se týče vnímání zjevných detailů (slušně řečeno), avšak časem si přisvojil nezanedbatelné množství moudrosti a lidskosti. Já se naproti tomu na tento svět doslova probojovala, svou přísnou skotskou chůvou

jsem dokázala manipulovat už ve třech letech a o zbytky nevinnosti a moudrosti, které jsem snad kdysi mohla mít, jsem přišla ještě před pubertou.

Trvalo mi velmi dlouho získat je nazpět.

S Holmesem jsme si od počátku padli do noty. Zkušenostmi mě převyšoval, avšak jeho schopnosti pozorování a analyzování mě nikdy neuváděly v takový úžas jako Watsona. Mé oči a mysl pracovaly naprosto stejně, tudíž to pro mě nebylo nic šokujícího.

Zkrátka a dobře, můj Holmes není Holmesem Watsonovým. A abych se držela analogie s portrétem, má práce se štětcem, stejně jako užití barev a stínování se od Watsonovy techniky velmi liší. Předloha je stejná, to jen ruce a oči umělce jsou jiné.

M. R. H.

KNIHA PRVNÍ

UČEDNICTVÍ

Včelařova učednice